

HÁROM NÉMETÚJVÁRI (GÜSSING) KASTÉLY MŰKINCSSÁLLOMÁNYA
1919-BEN

(Közli: Zsámbéky Monika)

Az utóbbi időben öröndetesen megnövekedett régi kultúrtörténeti értékeinkkel foglalkozó kiadványok, kiállítások, rendezvények száma. Ehhez szolgál adalékkul három németújvári épületben felvett jegyzék 1919-ből, amelyet Miske Kálmán, a Vasvármegyei Múzeum akkori igazgatója készített a tanácskormány megbízásából.¹ Időhiány miatt csak öt vasi kastély leltározását tudták elvégezni, ezek az iratok jelenleg a Savaria Múzeum adattárában találhatóak. Három lista Németújváron készült: a vár, a vár alatti Batthyány-kastély és a Draskovich-kastély műtárgyairól, továbbá a nagycsákányi (ma: Csákánydoroszló) Batthyány-kastély és az ivánci Sigray-kastély állományáról.²

A megye kastélyainak műkincseit a millenniumi kiállítás és az 1912-es Vasvármegyei műtörténeti kiállítás előkészületekor számbavették. A nagy szenzációt jelentő 1912-es kiállításon számos remekmű került a közönség elé, s hasonlóképpen, mint az 1919-es, a köztulajdonba vett műtárgyakat bemutató műcsarnoki kiállításon, a nagycsákányi kastélyból több festmény és szobor is szerepelt, amelyet eredetileg a németújvári várban őriztek.

A németújvári várat a Batthyány család 1524-ben kapta II. Lajostól. (69. kép) Az 1570-es és 1650-es években végeztek átalakításokat, bővítéseket a váron. A kiemelkedő reneszánsz kulturális központ Batthyány Boldizsár vezetése alatt élte fénykorát. A 17. századi átépítések idején a műkincseket más helyen őrizték. A kuruc harcok alatt végig császári kézen volt, az 1764–65-ös országgyűlés le akarta rombolni a várat. A gyűjtemény értékes tárgyait és a fegyvereket Körmendre vitték, a könyvtárat a németújvári zárdába, a levéltárat a hegy alatti Batthyány-kastélyba költöztették.³ A várat a teljes széthordástól az a Batthyány Fülöp mentette meg, akit régiséggyűjtőként és a Nemzeti Múzeum adományozójaként tartunk számon. A család műkincseit összegyűjtötte és a németújvári várban kiállította. 1870 óta a Herceg Batthyány Fülöp Alapítvány kezeli a vár ügyeit, s a helyreállítási munkák lassan, de ma is folynak.

1691 óta a németújvári várat a család hercegi és grófi ága közösen használta. Itt volt látható az ősgaléria, értékes szobrok, festmények, fegyverek. Ezek egy része a 20. század elején átkerült Nagycsákányba, ahova a felügyeletet gyakorló Batthyány Iván szállította át. 1919-ben a szocializálást végrehajtó bizottság elől néhány tárgyat elrejtettek Szombathelyen.

A németújvári vár gyűjteménye a 16. századi fénykorra vezethető vissza. A kisszámú, de annál értékesebb 16. századi festmények, 17. századi bútorok, szobrok, szőnyegek nagyrészt ma is a vármúzeum kincsei. Sajnos a listán több festmény cím nélkül szerepel (pl. 15 db 17. századi kép), így csak feltételesen azonosíthatjuk a jelenleg kiállított képekkel. A nagyteremben sorakoztak a családi arcképgaléria portréi, két keleti szőnyeg, s ma is ott látható a nagy tárgyalóasztal a 17. századi székekkel. A változatos fegyvertípusok között magyar és török felszerelést egyaránt találunk a 15–17. századból.

A Batthyány-kastély a váraljai település főutcáján épült 1740-ben barokk stílusban, az ugyancsak Batthyány alapítású ferences templommal átellenben (72. kép) Kétszintes, kétszárnyú, árkádos épület, a család ma is lakja. A mostani gyűjteményét nem tudtuk megtekinteni. A Miske által feljegyzett tárgyak nagyrészt a 18–19. századi bútorok, festmények, metszetek, porcelánok, egy a 18. században jól felszerelt, majd később tovább bővített főúri otthon képét tárja elénk. (73. kép) Bútorzata csont- és faberakásos barokk készletek darabjai, órákkal, magyar, német, kínai porcelánnal, tükrökkel, szőnyegekkel kiegészítve. A fegyvereknek már nem jut szerep, csupán néhány puskát találunk a felsorolás végén. A képzőművészeti gyűjtemény nagyrészt 18–19. századi, a magyar családi portrék mellett túlsúlyban vannak a vallásos tárgyú olajfestmények, a 19. század kedvelt viseleti képei, angol és francia rézmetszetek és litográfiai várák, vadászatok és tájak ábrázolásával. Nagyszámú miniatűrképet is találunk köztük.

A dalmáciai eredetű Draskovich-család a 18. században telepedett le Vas megyében. Az 1567-ben bárói rangra emelkedett családnak Draskovich János 1635-ben szerezte meg a grófi címet. A megyében több fontos világi és egyházi funkciót birtokló Draskovichok Németújvár környékén szereztek jelentős birtokállományt.

A város keleti szélén áll az emeletes, 1804-ben épült klasszicista kastély. A lejtős terepen keleti homlokzata három, a nyugati kétemeletes. Bejáratánál oromzatos, háromtengelyes rizalit emelkedik ki, oldal-szárnyai öttengelyesek. Házikápolnájának említésre méltó értéke az 1469-ből származó passiójeleneteket ábrázoló gótikus szárnyasoltár, amely az egyetlen ilyen Burgenlandban. A kastélyban ma is a család lakik,⁴ továbbá irodahelyiségek találhatóak, az épület külső felújítása most folyik.

A kastély felszerelésében kiemelkedik a változatos bútorgyűjtemény, melynek zöme 18–19. századi, néhány korábbival kiegészítve, továbbá a jelentékeny kínai, bécsi, delfti porcelángyűjtemény. A képzőművészeti alkotások portrék, tájképek, vallásos témájú festmények, metszetek jórészt a 18. századból valók. A műtárgyak ma is a kastély díszei, nagyszámú vadásztrófeával bővítve.

A németújvári várkastélyban talált múzeális értékű tárgyakról⁵

A vártorony szobákban

1–3.	6	Török fekete kávé készlet 3 kanna 2 tálca 1 tál XVIII. század
4.	1	Berakott asztal XVIII. század (rossz állapotban) ⁶
5–10.	6	Miniatúr kép XVII–XVIII. század ⁷
	17	Ugyancsak ilyenek szám nélkül
11.	1	Szekrény felépítménnyel berakott XVII. század
12.	1	Fiókos szekrény XVII. század
13.	1	Pietra Luca kép Váza virággal XVIII. század
14.	2	Olajfestmény János Frigyes szász választófejedelem és neje arcképe XVI. század ⁸
15–20.	6	Olajfestmény XVII. század ⁹
17.b	1	Rézmetset XVII. század
18.b	1	Kisebb rézmetset 1543 évszámmal
19.b	1	Aranyozott háttérre festett madonna XVII. század ¹⁰
20.b	1	Rézmetset P. G. monogrammal XVI. század
21.	1	Falba eresztett gótizáló szekrényben I. (Tea készlet 1 kanna fedővel és 4 drb csésze aljával XVIII. század II.) Uvegkészlet, ecset és olajtartó 4 drb Serleg fedővel 2 drb Nyeles pohár 2 drb. Uvegek apróbb tárgyak XVIII. század
22.	1	Dombormű Mária látogatása XV. század ¹¹
23.	3	Olajfestmény XVII. század
24.	5	Olajfestmény XVII. század ¹²
25.	1	Lutter szék csont berakással XVI. század ¹³
26.	3	Támla nélküli szék faragott munka XVIII. század
27.	1	Asztal berakott lappal XVIII. század
28.	1	Sah tábla berakott díszítéssel XVIII. század
29.	1	Kerevet XVII. század hiányos behuzattal

A nagyteremben számozat nélkül

1.	2	Lengyel szőnyeg 212×140 cm mérettel XVII. század ¹⁴
2.	2	Fali gyertyatartó trébelt munka XVIII. század ¹⁵
3.	16	Olajfestmény Családi arcképek XIX. század ¹⁶
4.	1	Berakott járdzó asztal (sah) XVIII. század ¹⁷
5.	1	Tálca aranyozott keretben delfti csempékkel XVIII. század ¹⁸
6.	1	8 szegletű tükör XVIII. század
7.	1	Mennyezet berakás festett fa XVII. század
8.	3	Őn kanna és két doboz vésett díszítéssel XIX. század ¹⁹
9.	1	Kendő prés (faragott) XIX. század
10.	1	Régi zászló keretben üveglapok között XVI. század ²⁰
11.	5	Régi asztal XVIII. századbeli munka

A fegyvertárban szám nélkül

1.	13	Német gyalogos sisak
2.	34	Magyar lovas sisak XVII–XVIII. század
3.	2	Kétékezes kard XVI–XVII. század
4.	6	Pajzs XIV–XV. század

69. Németújvár, Batthyány-vár a belső udvarról

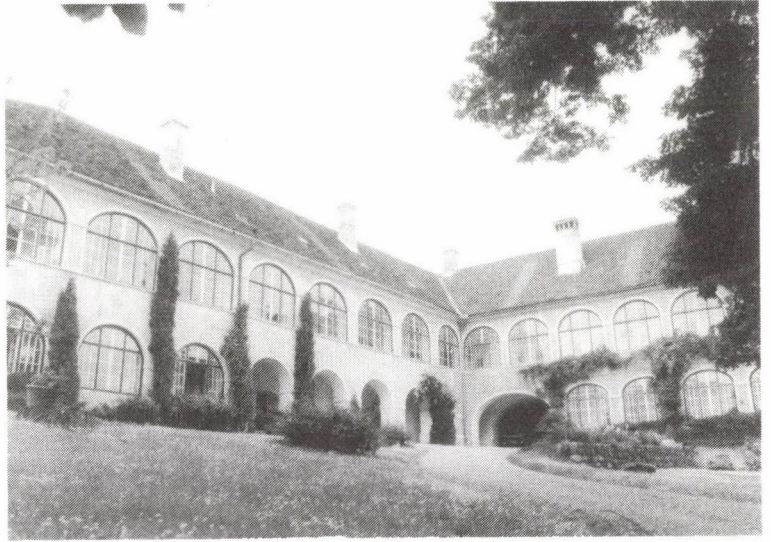
70. Mária és Erzsébet találkozása, délnémet munka, 16. sz. Németújvár, vármúzeum

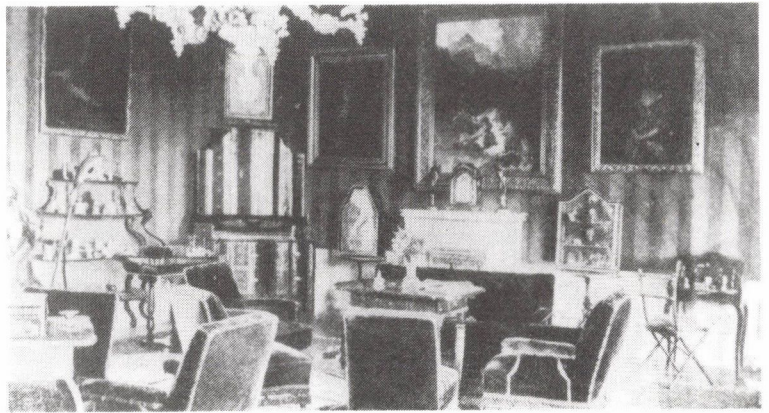
71. V. Károly mellszobra. Leone Leoni eredetije után készült másolat, 17. sz. Németújvár, Vármúzeum

72. Németújvár, Batthyány-
kastély

73. Németújvár, Batthyány-
kastély. Belső kép 1897-ből
(a Vasvármegye c. könyv alap-
ján)

74. Németújvár, Draskovich-
kastély. Kerti homlokzat

5.	6	Különböző bilincs XVI–XVII. század
6.	4	Csatlós vagy huszárkard XVIII. század
7.	1	Fokos XVIII. század
8.	1	Zászló rúd XVI. század
9.	2	Lándzsa XVII. század
10.	4	Régi kulcs XVII. század
11.	2	Régi kulcs XVI. század
12.	13	Felszerelési tárgy hajdúk számára, csákok, övek, tarsoly stb. XVIII–XIX. század
13.	8	Pánczél ing XIV–XV. század
14.	3	Nyakvédő gyűrűs pánczél XIV. század
15.	1	Fabáb XIX. század különböző pánczél részlettel XVII. század
16.	1	Buzogány XVI. század
17.	1	Berakott ajtós szekrény XVIII. század (rossz állapotban)
18.	18	Pánczél alkar védő XVII–XVIII. század
19.	9	Kengyel vas (török) XVII. század
20.	1	Sarkantyú XVI. század
21.	4	Várpuska cső XVI–XVII. század
22.	1	Tömlő bőrből XVIII. század ²¹
23.	1	Építésnél használt súly kacsá alakban XVI. sz.

Összesen 232

Németújvár, 1919 május hó 18-án

Miske Kálmán
múzeumi megbízott

A németújvári Batthyány kastélyban talált múzeális tárgyakról²²

I. Bútorok

1. V.	1	Fiókos szekrény üvegezett felépítménnyel XVIII. század közepe
2. V.	1	Ajtós szekrény üvegezett felépítménnyel XVIII. század közepe
3. V.	1	Berakott fiókos szekrény üvegezett felépítménnyel XVIII. század közepe
4. V.	1	Fiókos szekrény tabernakel felépítménnyel XVIII. század közepe
5–6. V.	2	Üvegezett oszlop szekrény bronzveretessel XVIII. század közepe
7. V.	1	Berakott kis író asztal XVIII. század
8. V.	1	Kredencz szekrény csont berakással XVIII. század
9. V.	1	Fiókos szekrény intarziával XVIII. század
10. V.	1	Berakott (gyökérfával) fiókos szekrény tabernakel felépítménnyel XVIII. század
11. V.	1	Fiókos szekrény XVIII. század
12. V.	1	Ágy csontberakással XVIII. század
13. V.	1	Fiókos szekrény csontberakással XVIII. század
14. V.	1	Oszlop szekrény csontberakással XVIII. század
15. V.	1	Éjeli szekrény csontberakással XVIII. század
16–19. V.	4	Faragott szék XIX. század (Ethnographikum)
20–25. V.	6	Bútorkészlet berakott 1 asztal 1 kerevet 2 karos 2 támlás szék XVIII. század vége
26. V.	1	Berakott asztal közepén vadászati jelenettel XVIII. század vége
27. V.	1	Kályha ellenző himzett betéttel XIX. század eleje
28. V.	1	Rézveretű kis láda XVIII. század
29. V.	1	Íróasztal XVIII. század
30. V.	1	Czéh láda 1775. évszámmal
31. V.	1	Czéh láda vas veretessel XIX. század
32. V.	1	Kínai képek ellenzőnek felszerelve XVIII–XIX. század
1. M.	1	Fiókos szekrény üvegezett felépítménnyel XVIII. század
2–3. M.	2	Könyvtári szekrény XIX. század
4. M.	1	Ajtós szekrényke XVIII. század
5. M.	1	Berakott asztalka XVIII. század
6–12. M.	7	Bútorkészlet: 1 kerevet 4 karszék 2 támlás szék XVIII. század
13. M.	1	Íróasztal XVIII. század

14. M.	1	Fiókos szekrény felépítményében festett berakással XVIII. század
15. M.	1	Berakott részben faragott fiókos szekrény XVIII. század
16. M.	1	Berakott felépítményes fiókos szekrény XVIII. század
17. M.	1	Fiókos szekrény világos fából kevés berakással XVIII. század vége
18. M.	1	Oszlopszekrény 8 fiókkal XIX. század 2. harmada
19. M.	1	Berakott nagy szekrény XVIII. század
20. M.	1	Fiókos szekrény tabernakel felépítménnyel, mely lábon nyugszik XVIII. század
21–33. M.	13	Bútorkészlet részben faragott, bőrrrel bevont 1 asztal 2 kerevet 4 karosszék 6 támlás szék XIX. század közepe

II. Festmények, metszetek, miniaturok stb.

1–102.	102	Ridiuger rézmetszet XVIII. század ²³
102–106.	5	Angol lithographia XIX. század
107–110.	4	Színezett metszet XIX. század
115–116.	2	Ridiuger rézmetszet (várak) XVIII. század
118.	1	Rézmetszet (apotheoziis) XVIII. század
128.	1	Olajfestés Molnártól Vizesés ²⁴
129.	1	Olajfestés Hölgy XV. századi viseletben
130.	1	Kisebb olajfestmény
131–136.	6	Pastell képek
137.	1	Olajfestés női arckép
138–139.	2	Pergamentre festett képek
140.	1	Német újvár látképe tolrájz XIX. század
141.	1	Vízfestés. Szalonaki vár. L. Tibeau XIX. sz.
142–200.	58	Miniatur festések XVIII–XIX. század
201–202.	2	Zománcz kép XIX. század
1–16.	16	Lithographia XIX. század
17–18.	2	Színezett kis kép XIX. század
19–23.	5	Angol színes metszet farka vadászat XIX. század
24–26.	3	Francia színes metszet kocsis sport XIX. század
27.	1	Olajfestés Női arckép XVIII. századi viseletben
28.	1	Olajfestés aranyozott háttéren Szt. Mihály
29.	1	Olajfestés Tengerpart részlete szélviharban
30.	1	Olajfestés Krisztus imádása
31.	1	Olajfestés Krisztus bemutatása
32.	1	Olajfestés Viselet kép XVIII. század eleje
33.	1	Olajfestés Szentháromság Máriaival
34.	1	Olajfestés Krisztus körülmetélése
35.	1	Olajfestés Mária Jézussal és Szt. Jánossal
36.	1	Olajfestés Három férfi alakja
55.	1	Olajfestés fára Jézus keresztelése
37.	1	Olajfestés vászonra Szt. Család
38.	1	Olajfestés Magyar király (?) arcképe
39.	1	Olajfestés Családi jelenet
40.	1	Olajfestés Szt. Katalin
41.	1	Olajfestés Szt. Magdolna
42.	1	Olajfestés Szentet ábrázol
43.	1	Olajfestés Szt. Család
44.	2	Vízfestmény
45.	1	Olajfestés Szt. Család püspökkel
46.	1	Olajfestés Remete
47.	1	Olajfestés rézlapon Krisztus kereszttel
48.	1	Olajfestés rézlapon. Medveidomítás
49.	1	Olajfestés rézlapon. Gesztenyesütés
50.	1	Olajfestés rézlapon. Fonó asszony
51.	1	Olajfestés rézlapon. Zöldséget árusító nő
52.	1	Olajfestés. Öreg ember tükörrel

53–54.	2	Olajfestés. Csendélet
56.	1	Olajfestés. Mária Jézussal
57.	1	Olajfestés. Leány két férfival viselet kép XVIII. század eleje
58.	1	Olajfestés Három gyermek viseleti kép a XVIII. század közepe
59.	1	Olajfestés. Tábornagy (Batthyány Károly?) arcképe
60.	1	Olajfestés fára. Legelő juhok
61.	1	Olajfestés vászonra. Zarándok
62.	1	Olajfestés. Férfi arckép
63.	1	Olajfestés. Férfi arckép
64.	1	Olajfestés Viselet kép XVIII. század
65.	1	Olajfestés Viselet kép XVIII. század
66.	1	Olajfestés. Öreg ember
67.	1	Olajfestés. Tájkép kastéllyal
68.	1	Olajfestés. Tájkép kastéllyal
69.	1	Olajfestés. Madár
70.	1	Olajfestés. Kardinális arcképe
71–95.	25	Miniatur festmény XVIII–XIX. század
	2	Olajfestés szám nélkül. a) Férfi arckép a XVII. század viseletében. b) Velencei Doge arcképe
96.	1	Pastell kép Női fej
97.	1	Pastell kép Krisztus
98.	1	Pastell kép Szűz Mária
99.	1	Pastell kép Nő gitárral
100.	1	Pastell kép Nő virággal
101–104.	4	Zománcz kép XIX. század

III. Vegyes tárgyak

105–107.	3	Dagerotyp XIX. század
111–114	4	Függő lámpa XVIII–XIX. század
119.	1	Álló óra Biedermajer XIX. század
120–122.	3	Kandalló készlet 1 óra 2 váza zománcz mű XIX. század
123.	1	Altdeutsch óra XVIII. század
124.	1	Empire óra XIX. század
125.	1	Kisebb empire óra M. Christina mauzóleumának mintájával XIX. század
126.	1	Óra a XVIII. századból
127.	1	Franz Pössel Steinamanger készítménye XVIII–XIX. század
203–207.	5	Csontfaragványok XIX. század
110.	1	Szekrényke zománcz berakattal XIX. század
111.	1	Zománcz csésze aljával XIX. század
127–128.	2	Bronzszobrocska XIX. század

IV. Porcellán, majolika, tükrök, szőnyegek stb.

208–227.	19	Porcellán régi bécsi csésze aljával, asztaldísz, gyümölcskosár, vízmedence, Sax teatar-tók XIX. század
228.	1	Gyertyatartó régi bécsi XIX. század
229.	1	Sax figurina XIX. század
230.	1	Szelence XVIII–XIX. század
231–233.	3	Fajansz edények (Holics) XVIII–XIX. század
234–235.	2	Mosdó készlet csiszolt üveg zománcz foglalatban XIX. század
112.	1	Sax figurina XIX. század
113–118.	6	Figurina új bécsi XIX. század
119–120.	2	Porcellán tál fedővel kínai XIX. század
121–122.	2	Váza, kínai (zöld) XIX. század
123.	1	Nagy bronz szobor kínai XIX. század
124–126.	3	Kandalló készlet Sax porcellán 1 óra 2 karos gyertyatartó XIX. század
129–130.	2	Váza kínai (kék) XIX. század
131–133.	3	Tükör a XVIII. századból

134–135.	2	Váza porcellán Sax XIX. század
	1	Régi bécsi csésze aljával (medalionnal) XIX. század, szám nélkül
	1	Figurina XIX. század, szám nélkül
	2	Velencei üveg csillár XVIII–XIX. század, szám nélkül
	2	Csillár köszörült üveg díszek XVIII. század, szám nélkül
	2	Tükör XIX. század, szám nélkül
	1	Velencei tükör XVIII–XIX. század, szám nélkül
	2	Keleti szőnyeg a) 630×800 b) 200×480 cm mérettel, szám nélkül
236.	1	Vágott tartó vasból 1718 évszámmal)
237.	1	Két részre osztott ivó pohár XIX. sz.) ethnographikum
	1	Várpuska XIX. századbeli foglalatban, szám nélkül
	1	Tűzköves puska XVIII–XIX. század, szám nélkül
	1	Katona fegyver szuronnal XIX. század, szám nélkül

Összesen 450

Németújvár 1919 május hó 17-én

Miske Kálmán
múzeumi megbízott

Leltár a németújvári Drasković kastélyban talált muzeális értékű tárgyakról²⁵

I. Bútorok

1.	1	Fiókos szekrény márvány lappal XVII. század vége
2.	1	Fiókos szekrény felépítménnyel díszes bronz verettel XVII–XVIII. század
3.	1	Oszlop szekrény berakott díszel fém veret kétféjű sasok XIX. század eleje
4.	1	Asztalszekrény ébenfa csontberakással XVI. század
5.	1	Hozzá tartozó asztal ébenfa csont berakással XVI. század
6.	1	Oszlop óra faragott szekrényben XVIII. század
7.	1	Díszes asztalszekrény és asztal ébenfa csontberakással. A szekrény bronzlábakon nyugszik. XVI. század
8–9.	2	Támla nélküli szék csontberakással XIX. század
10–19.	10	Bútorkészlet faragott fa 1 drb asztal (berakott) 1 drb kerevet, 8 drb karos szék
20.	1	Asztalszekrény kőberakással belül festett képekkel XVI. század
21.	1	Játzó asztal, kínai (rossz állapotban) XVIII. század. Lakkmunka
22. és		
28–29.	3	Bútorkészlet selyemmel bevont (huzat hiányos) 1 drb kerevet és 2 drb támlás szék XVIII. század
23.	1	Író asztal kínai lakkmunka XVIII. század
24.	1	Kisebb kínai lakk asztalka (vörös) XVIII. század
57.	1	Faragott díszű asztal XIX. század
58.	1	Berakott ág XVIII. század
59.	1	Berakott éjeli szekrény XVIII. század
61.	1	Fiókos szekrény berakott XVIII. század
156.	1	Szekrényke kínai lakk XVIII–XIX. század
158.	1	Czéhálóda XVIII–XIX. század
199.	1	Támlás szék XVIII. század
171–172.	2	Faragott láda XIX. század
208–210.	3	Könyvtári szekrény (könyvekkel) XIX. század közepe
157.	1	Altdeutsch óra XVIII. század
159.	1	Nürnbergi óra XVIII. század eleje
224	3	Kandalló készlet 1 óra és két darab karos gyertyatartó kovácsolt vas XIX. század
225.	1	Fiókos szekrény XIX. század
226.	1	Sarok szekrény XIX. század
228.	1	Szekrényke Biedermaier XIX. dereka
229.	1	Faragott szekrényke XVIII–XIX. század
230.	1	Asztal Biedermaier XIX. dereka

231.	1	Íróasztal Biedermajer XIX. század dereka
238.	1	Fiókos szekrény Biedermajer XIX. század dereka
240.	1	Nagy szekrény XVIII. század vége
252.	1	Asztal XIX. század dereka
253.	1	Íróasztal Biedermajer XIX. század dereka
258.	1	Fiókos szekrény Biedermajer XIX. század dereka
259.	1	Járdó asztal Biedermajer XIX. század dereka
260.	1	Empire asztal XIX. század eleje
261.	1	Fiókos szekrény felépítménye tabernákulum XVIII. század
269.	1	Álkó tükör XIX. század eleje
270.	1	Empire asztal XIX. század eleje
271.	1	Ágy Biedermajer XIX. század dereka
25.	1	Íróasztal felépítmény berakott XVIII. század első része XIX. századból
26–27.	2	Asztal és szekrényke régi XVIII. századbéli részekből összeállítva
30–31.	2	Karos és támlás székek XVIII. század
32.	1	Szekrény berakott felépítmény tabernákel XVIII. század
33.	1	Berakott imazsámoly XVIII. század. Reá erősítve házi oltár festményekkel
34.	1	Berakott fiókos szekrény XVIII. század
35.	1	Asztalszekrény apró fiókkal XVII–XVIII. század
36.	1	Berakott fiókos szekrény XVIII. század
37.	1	Asztalszekrény ajtókkal XVII–XVIII. század
38.	1	Sarokszekrény felépítménye üvegezett és arany léczezett XVIII. század eleje
39.	1	Berakott fiókos szekrény XVIII. század
40.	1	Berakott mosdó szekrény fülkéje delfti csempékkel kirakott, a felső építményén 1563 év számmal.
41.	1	Berakott asztallap XVIII. század alja XIX. századból
42.	1	Berakott fiókos szekrény felépítménye tabernákel XVIII. század
43–55.	12	Ebedlő bútorkészlet faragott munka utóbb fehérre festett 1 asztal 11 drb támlás szék XVIII. század vége
56.	1	Három ajtóval ellátott faragott kredencz szekrény XIX. század
273.	1	Ágy mennyezet XIX. század végéből készítmény
274.	1	Éjeli szekrény Biedermajer XIX. század dereka
275.	1	Törülköző szárító álvány XIX. század eleje
276.	1	Járdó asztal Biedermajer XIX. század dereka
179.	1	Velencei tükör barna fafoglalatban XVIII–XIX. század
187.	1	Velencei tükör aranyozott keretben XVIII. század
194.	1	Üveg csillár velencei XVIII–XIX. század
195.	1	Csillár bronzból XVIII. század
167–168.	2	Fafaragvány vánkost tartó szerezcsenyek XIX. század

II. Porcelán, majolika stb.

43–44.	2	Fedeles nagy kék vázák kínai
45–48.	4	Régi bécsi biscuit figurinák (hiányos) XIX. század
49.	1	Figura porcelán XIX. század Gyöngytyúk
50. és 58.	2	Delfti bödön
51. és 59.	2	Kínai váza (kék)
52–54.	3	Régi bécsi figurina (hiányos) XIX. század
55.	1	Kínai váza
56–57.	2	Fedeles kínai váza
60.	1	Kínai korsó
61.	1	Lábakon álló kínai csészetál
63.	1	Delfti fedeles edény
64.	1	Régi bécsi gyümölcskosár XIX. század
65.	1	Delfti bödön
66.	1	Kínai váza
67–71.	5	Régi bécsi figurina (hiányos) XIX. század
72.	1	Kínai bödön

73.	1	Delfti bödön
74.	1	Kínai váza
75.	22	Fali szekrénykében 15 db színezett kínai csésze aljával, 2 kics... teakanna 4 palack 1 db fedeles vázacska
77.	1	Kínai bödön
78.	1	Kínai bödön
79.	1	Majolika gyümölcskosár XIX. század
80.	1	Kínai bödön
81.	1	Színezett kínai fedeles kis váza
82–83.	2	Kosarakat tartó színezett kínai figurina
84–85.	2	Kínai színezett csésze aljával
86.	2	Fedeles kínai színezett (barna alapon virágos) váza
87–92.	5	Színezett kínai váza
93–94.	2	Kínai váza vékony nyakkal
95.	1	Kettős edényke kínai
96.	1	Csésze aljával színezett
97–98.	2	Csésze aljával színezett
99.	1	Szelence fedővel kínai
100.	2	Karcsú nyakú kínai váza
101.	1	Delfti tál
102.	1	Kínai tál
103.	1	Delfti tál (csorbult)
104.	1	Kínai váza
105–106.	2	Kínai teakanna
107.	1	Nagyobb fedeles kínai váza
108.	1	Kínai fedeles edényke aljával
109–110.	2	Kínai váza
111.	1	Sax csésze aljával XIX. század
112.	1	Cserép talpas csésze
113–126.	14	Nagyobb kínai váza (kék)
127–132.	6	Középnagy kínai váza (KÉK)
133–134.	2	Delfti váza bronz foglalatban
135–136.	2	Kínai váza
137–138.	2	Kínai váza
139–140.	2	Új bécsi figurina XIX. század dereka
141.	1	Régi bécsi figurina XIX. század
142.	1	Új bécsi figurina XIX. század dereka
145–146.	2	Régi bécsi asztali dísz XIX. század
147.	1	Kávés készlet
148.	1	Régi bécsi tál XIX. század
149.	107	Az ebédlőben az üvegezett szekrényben I. Régi bécsi evőkészlet a XVIII. századból 2 leveses tál 9 leveses tányér 14 sekély tányér, 2 kerek tál 2 hosszú tál 1 szegletes tál 3 mártásos tálcésze II. Régi bécsi készlet XVIII. század 2 kerek 2 ovális leveses tál 1 mély főzelékes tál 38 tányér 3 mártásos tálcésze III. Régi bécsi készlet XIX. század (Batthyány címerrel) 1 kerek 1 ovális leveses tál 2 asztaldísz 6 pecsenyés tál 7 szegletes tál 12 csésze fedővel
150.	105	Az ebédlőben a háromajtós 56. sz. kredencszekrényben I. Régi bécsi XVIII. századbeli 31 tányér II. Bécsi készletből XIX. századból 23 tányér III. Herendi porcellánból 48 tányér és 3 kosár keret.
151.	135	Ugyancsak az 56. sz. szekrényben 135 régi bécsi tányér (címeres)
152–154.	3	Csésze tál kínai
155.	41	A folyosón levő üvegezett nagy szekrényben körülbelül 4 kávés készlet 14 kávés és tejes kanna fedővel 2 kerek tál 1 szegletes tál 6 gyümölcsös tál 7 asztaldísz 1 mártásos tál csésze 6 sőtartó
156.	1	Czéhkorsó 1834 évszámmal (cserép)

157.	2	Hosszú nyakú ivó korsó cserép (Ethnographikum)
158.	1	Czéh korsó XIX. század
159.	18	Kis fali szekrénykében a lépcső nyugvón 13 db csésze aljával 2 kanna 2 db czukortartó 1 tejszínkanna. Régi bécsi porcellán XVIII–XIX. század
160.	4	Csésze aljával. Régi bécsi XIX. század

III. Festmények, metszetek

1.	1	Olajfestés Draskovič Erzsébet arczképe ²⁶
2.	1	Olajfestés Sepantantis Jakab arczképe
3.	1	Olajfestés arczkép festőművész
4.	1	Olajfestés Nő XV. századbeli viseletben
5.	1	Olajfestés Tájkép
6–7.	2	Olajfestés Részlet Velence városából
8–9.	2	Pastell Női fejek
10.	1	Olajfestés Férfiarczkép XVIII. századbeli viseletben
11.	1	Olajfestés József császár ifjúkori arczképe
12.	1	Miniatur Fiúcska
13.	1	Olajfestés Rubens arczképe
14.	1	Olajfestés Pénzt olvasó férfi
15.	1	Olajfestés Velencei Szt. Márk templom belső részlete
16.	1	Olajfestés Fiú XV. századbeli viseletben
17.	1	Olajfestés rézlapon Zarándok
18.	1	Rézmetset Nádasdy Ferenc arczképe
19.	1	Rézmetset Hadik András arczképe
20.	1	Vízfestés Férfi arczkép
21.	1	Olajfestés Krisztus a keresztfán
22.	1	Olajfestés Mária a gyermek Jézussal és két Szt. asszony
24–27.	4	Vízfestés Szoba részletek
28.	1	Olajfestés Draskovič Ödön arczképe
29.	1	Olajfestés Batthyány Fülöp arczképe ²⁷
30.	1	Olajfestés Arczkép fiatal férfi vértben
31.	1	Olajfestés miniatur Nagy Frigyes táborban
32.	1	Olajfestés Draskovič Erzsébet arczképe
33.	1	Olajfestés Tájkép vízeséssel
34.	1	Olajfestés Tájkép alpesi tó
35.	1	Olajfestés Kikötő hajókkal
36.	1	Olajfestés Férfi arczkép XV. századbeli viseletben
37.	1	Olajfestés Tájkép (a kereten Oest. Kunstverein 1854)
38.	1	Színezett metszet Róma látképe
39–40.	2	Miniatur
41–42.	2	Miniatur
170.	1	Olajfestés Batthány Károly tábornagy arczképe ²⁸
173.	1	Olajfestés Férfi arczkép XVIII. századi viseletben
174.	1	Olajfestés Férfi arczkép XVIII. századbeli viseletben
175.	1	Olajfestés Férfiarczkép török viseletben
198.	1	Olajfestés Arczkép férfi parókával
199.	1	Olajfestés Férfialak
200.	1	Olajfestés Tájkép férfi tehénnel
201.	1	Rézmetset „Schlosshof” kastély látképe
204.	1	Rézmetset Szűz Mária gyermek Jézussal
205.	1	Rézmetset Savoyai Jenő arczképe
206.	1	Rézmetset Rubens arczképe
211.	1	Olajfestés részlet Velence városából Sta Maria della Salute
202.	1	Olajfestés Tanulmányfej
215.	1	Rézmetset Bucentorio és más hajók
216.	1	Színezett reprodukciók Viktória angol királynő
217.	1	Olajfestés Női fej

218.	1	Olajfestés Férfi fej
219.	1	Olajfestés Családi jelenet
220.	1	Rézmetset Cecilia Metella
221.	1	Olajfestés Gyermekek a XVIII. századi viseletben
222.	1	Olajfestés Szt. Család
223.	1	Olajfestés Levelet író öreg hölgy
227.	1	Rézmetset Férfiarczkép spanyol viseletben
232.	1	Könyomat (magyar) Leányrablás
233–234.	2	Olajfestmény
235.	1	Olajfestés Birkák
236.	1	Vízfestés Szoba részlet
237.	1	Vízfestés Tájkép
239.	1	Mozaik Női fej
241.	1	Olajfestés Női fej
242–244.	3	Vízfestés Tájképek (nagyok)
245.	1	Vízfestés Lugano látképe
246.	1	Olajfestés Állat kép
247.	1	Olajfestés Szt. Borbála
248.	1	Olajfestés Szt. Ferencz
250.	1	Olajfestés Férfi csipkegallérral
251.	1	Olajfestés Kártyázók
268.	6	Rézmetset XVI. Lajos fogsága és kivégzése
277.	1	Olajfestés Lóúsztatás
278.	1	Olajfestés Éjeli tájkép kastéllyal
279.	1	Rézmetset Eb

IV. Egyveleg tárgyak

144.	25	Utazó vagy vadászati evőeszköz börtokban (hiányos) a nyelvek porcellánból XVIII. század 1 db nagy villa 12 db és 12 db kis villa
160–161.	2	Empire karos gyertyatartók XIX. század
162.	1	Pohár trébelt ezüst aranyozott XIX. század angol
163.	1	Kártya bárca szekrényke XIX. század eleje
164.	30	Játék tábla benne 29 sah figurával
180.	1	Dagerotyp XIX. század
165.	1	Homöpatikus házi gyógytár tokban XIX. század közepe
181.	1	Fából faragott fekete képeret Szűz Mária képpel XIX. század
182–183.	2	Melszobor 1. márvány 2. terracotta XIX. század
184.	1	Dombormű márvány XIX. sz.
188–193.	6	Fali gyertyatartók XVIII. század
76.	1	Gyertyatartó kínai faragásokkal díszített ellenzővel
197.	6	1 sisak 1 melvért 2 alabárd 2 csillag csép
203.	7	1 sisak 1 melvért 2 alabárd 2 csillag csép 1 Burschenschaft kard
202	1	Faragott láda rossz állapotban XVIII. század
185–186.	2	Majolika tál 1697 és 1725 évszámmal
	17	Szám nélkül a lépcsőház falán 15 db ép és 2 db töredezett kínai tányér XVIII–XIX. század
	3	Szám nélkül a felhagyott kápolnában jó felépítményes oltár festésekkel, rajta 2 fából faragott és 2 bádogból készült gyertyatartó ²⁹ (Ethnographikum) XIX. század

Összesen 840

Németújvár 1919 május hó 18-án

Miske Kálmán
Múzeumi megbízott

JEGYZETEK

1. Miske Kálmán (1860–1943) neves ősrégész, a velemszentvidi őskori telep feltárója és első publikálója. A Vasvármegyei Múzeum igazgatója 1912 és 1943 között, Kőszegen városi helytörténeti múzeumot hozott létre.

2. A két utóbbi műtárgylistát a Vasi Szemlében közöljük (1989/1. 112–122.)

3. KATONA I.: A Batthyányak műkincsei és az 1912-es vasvármegyei múzeumi igazgatósági kiállítás (Adatok a Vas megyei műgyűjtés történetéhez) Savaria 4 (1966–1970) 324.

4. A tulajdonos, gróf Draskovich Károly a gyűjteményének fotózását nem engedélyezte, mivel az utóbbi időben több kiderítetlen műtárgylopás történt a kastélyban. Itt mondok köszönetet azért, hogy a kastély egy részébe bepillantást nyerhettem.

5. Savaria Múzeum Adattár, 17/191. Három gépelt oldal, a listán összesen 232 tárgy szerepel. Bútor: 22, festmény 57, fegyver 137, porcelán üveg 19.

6. A vármúzeumban jelenleg két berakott ovális asztal látható, vadászati jelenettel, 18. sz. eleji osztrák munka.

7. A vármúzeumban 10 miniatűr látható a családtagok portréival, továbbá hónapábrázolások a 18. századból.

8. A vármúzeumban látható mindkettő, Lukas Cranachnak tulajdonítva. 1535-ös évszámmal. Kiállítva az 1912-es vasvármegyei műtörténeti kiállításon. Kat. sz. 28–29. (Szerk. Csányi K. Szombathely, 1912)

9. A vármúzeumban hat kettős portré fizionómia-ábrázolással látható a 16. sz. végéről, továbbá öt portré német és németalföldi mesterektől – esetleg azonos a lista cím nélküli képeivel.

10. A vármúzeumban található egy arany alapú Mária-kép a gyermek Jézussal.

11. Látható a vármúzeumban, kiállítva Szombathelyen 1912-ben. Kat. sz. 168.

12. A vármúzeumban két 17. századi olajfestmény van kiállítva, egy öreg férfi és egy asszony arcképe, melyek P. Brueghel rézkarca alapján készültek.

13. Kiállítva Szombathelyen 1912-ben, kat. sz. 375.

14. A vármúzeumban látható, kiállítva Szombathelyen 1912-ben (kat. sz. 399.) és az Iparművészeti Múzeumban 1936-ban „Régi perzsaszőnyegek” kiállításán.

15. Kiállítva Szombathelyen 1912-ben. Kat. sz. 397.

16. Ma is a díszteremben függnek.

17. A vármúzeumban látható, a fehér sakkbábuk magyar, a feketék török viseletben.

18. Kiállítva Szombathelyen 1912-ben, kat. sz. 467.

19. Kiállítva Szombathelyen 1912-ben, kat. sz. 447.

20. A vármúzeumban látható, rajta Szűz Mária képe.

21. A vármúzeumban látható.

22. Savaria Múzeum Adattára 18/1919. Nyolc gépelt oldal. Összesen 450 tárgyat vettek fel a listára, ezek közül bútor 65, festmény 155, metszet 140, porcelán, majolika, üveg 50.

23. Helyesen Ridinger. Német grafikuscsalád, Augsburgban, Nürnbergben, Ulmban működtek a 18. században.

24. Valószínűleg Molnár József (1821–1899) romantikus festőről van szó.

25. Savaria Múzeum Adattára 16/1919, 11 gépelt oldal. A leltárban 840 tárgy szerepel, 99 bútor, 558 porcelán és majolika, 71 festmény, 19 metszet.

26. A XIX. században élt, Draskovich Ádám tábornok és Herbeville-i Bora lánya, Adamis marquise.

27. Batthyány Fülöp herceg (1781–1870) cs. és kir. kamarás, valóságos belső titkos tanácsos. Vas megye örökös főispánja, az Akadémia és a Nemzeti Múzeum adományozója. 1870-ben alapítványt hozott létre a németújvári vár és a ferences kolostor fenntartására.

28. Batthyány Károly (1698–1772) tábornagy, horvát bán. Batthyány II. Ádám és Strattman Eleonóra fia, részt vett a törökellenes harcokban és az osztrák örökösödési háborúban. 1764-ben hercegi rangot kapott.

29. Ma is a háziképében áll a kisméretű szárnyasoltár.

Kunstschatzbestand von drei Schlössern in Németújvár (Güssing) im Jahre 1919 (Herausgegeben von Monika Zsámbéky)

Von der Regierung der Räterepublik bekam im Jahre 1919 Kálmán Miske, der damalige Direktor des Museum von Vasvármegye (dt. Eisenburger Komitat), den Auftrag, das Verzeichnis der Kunstschätze in den Schlössern des Komitats aufzustellen. Mit seinen Mitarbeitern nahm er den Bestand von fünf Schlössern auf, die Dokumente darüber befinden sich zur Zeit im Savaria-Museum von Szombathely (dt. Steinamanger). Diesmal veröffentlichen wir die Kunstschatzverzeichnisse der Batthyány-Burg und des Batthyány-Schlusses sowie des Draskovich-Schlusses in Németújvár (heute: Güssing), die Einblick in die reiche Sammlung von Möbeln, Kunstwerken der bildenden Künste, Waffen, Textilien, Glas und Porzellan gewähren. Im Verzeichnis der Batthyány-Burg sind 232 Gegenstände (Möbel: 22, Gemälde: 57, Waffen: 137, Porzellan und Glas: 19), im Batthyány-Schloß 450 (Möbel: 65, Gemälde: 155, Stiche: 57, Porzellan-Majolika-Glas: 50), im Draskovich-Schloß 840 (Möbel: 99, Gemälde: 71, Stiche: 19, Porzellan-Majolika: 558) aufgeführt.

